

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, 1680

129. An sit irregularis qui occidit invasorem, ne graviter vulneretur? Et an
qui verbis vel factis iniuriando aliquem dedit occasionem rixæ, si illum
occidat cum moderamine inculpatæ tutelæ, incurrat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76372](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76372)

Sup. hoc leg. §. 1. in hoc §. 2. not. præterea. & in 2. o. 8. tr. 5. Ref. 3. §. 2. Sup. con. 2. o. in hoc §. 2. in tom. 3. tr. 3. Ref. 42. & in Ref. 46. §. 6. Sed, à lin. 4. & hic inf. n. Ref. seq. & sup. in tr. 2. Ref. 21. §. 2. ego, paulo post init. à ver. Vnde.

infamiam ex fuga. Verum si in aliquo casu etiam Clerico fuga esset ignominiosa, puto cum Felino in cap. *Incipimus*, de homicidio, quod non incurritur irregularitas, & ita notat Filiuc. *ibm.* 1. tract. 20. cap. 9. num. 133. 4. Notandum est tamen hic obiter id quod alibi notavimus, irregularitatem contractam ex homicidio facto in defensionem sui culpabilem, non esse moraliter indispensabilem, (sicut contractam ex directè voluntario, in qua solus Papa dispensat) sed comprehendendi sub decreto Concilii Tridentini *sess.* 24. cap. 6. quia idem Concilium *sess.* 14. cap. 7. de reform. tam homicidium factum in defensionem immoderatam, quam casuale distinguit ab homicidio facto ex industria in ordine ad irregularitatem. Et confirmari potest ex eo quod Iurisperiti docent, homicidium factum in defensionem immoderatam non puniri poena ordinaria. Et ita hanc sententiam tenet Mercerus de Sacrament. in 3. part. D. Thoma quæst. 24. dubitat. 7. propos. 1.

RESOL. CXXVIII.

Quidam vir Nobilis occidit Titium cum moderamine tamen inculpata tutelæ, sed poterat fugiendo vitam servare; modo poenitentia ductus vult sacros Ordines suscipere, quæsit à me an propter illud homicidium incurrerit irregularitatem, ita ut egeat dispensatione?

Et quid est dicendum, quando præcesserit culpa ex parte ejus, qui fugere cogitur, ut si ille dedit alteri alapam, vel injuriosum verbum dixit, vel cum uxore inventus est, aut pallium tollere est aggressus, &c. Ex p. 2. tr. 15. & Misc. 1. Ref. 16.

Sup. hoc leg. §. 1. doct. præced. Ref. signanter §. vit. & aliarum Ref. §. 5. & vers. annot. dicti §. vit. signanter sup. tr. 2. ex Ref. 21. §. 2. paulo post init. à ver. Vnde.

Quidam Theologus Societatis Iesu, ut ipse consulens asserbat, partem affirmativam illi consuluit & probabiliter quidem: nam hanc sententiam cum 19. Doctoribus docet Sayrus de cens. lib. 6. cap. 17. n. 16. & novissimè tenet hanc opinionem Avila de cens. part. 7. disp. 5. sect. 3. dub. 2. Reginald. in praxi, tom. 2. lib. 30. tr. 2. c. 9. n. 105. & Fernand. in exam. Theol. mor. p. 2. cap. 10. §. 14. num. 9. Farin. p. 2. fragment. crim. num. 40. Et ratio est clara. Nam in Clementina, *Si furiosus de homicidio*, excusatur quis ab irregularitate aliquem occidendo, quando aliter vitam suam tueri non potest, sed in nostro casu hic mortem vitare potest fugiendo. Ergo, &c. Adde, quod ita occidens non videtur occidere pro defensione vitæ, sed pro defensione honoris. Ergo, &c.

2. Sed quia consulens erat vir nobilis, & fugiendo magnam infamiam notam incurrisset, existimavi irregularitatem propter tale homicidium minimè incurrisse. Fateor quidem in hac sententia multos habere adversarios, sed illam audacter, & sine metu amplector, quia pro me stat Suarez in 3. p. tom. 5. de cens. disp. 4. §. 1. n. 6. ubi nostram opinionem & docet, & ita asserit. Dicendum est, quod si quis non potest fugere, sine gravi nota & amissione honoris, non teneri ad fugiendum, nec irregularem fieri, si alium occidat, se defendendo. Probatur, quia quod vitari non potest sine magna infamia & dedecore, moraliter inevitabile est, & idè merito hic casus sub verbis Clementinæ comprehensus intelligitur. Hæc Suarez. Et post illum docent etiam hanc sententiam novissimè Filiuc. in quæst. mor. tom. 1. tract. 20. cap. 5. n. 134. Bonacina de cens. disp. 7. q. 4. punct. 6. num. 4. & Coninch de Sacram. disp. 18. dub. 9. num. 90.

3. Ex his patet responsio ad argumentum contrariæ sententiæ. Nam dicendum est in casu, de quo loquimur illum qui occidit, moraliter vitam suam alio

facto tueri non posse. Nota verò, quod Suarez suam sententiam limitat; nisi præcesserit culpa, & injuria, ex parte ejus qui fugere cogitur, ut si ille dedit alteri alapam, vel injuriosum verbum dixit, vel cum uxore inventus est, aut pallium tollere est aggressus, & alter eum insurgit, non solum, ut vim repellat, sed etiam ut vindicet & occidat. Nam tunc licet hic excedat, non potest alter iuste se defendere, sed potest fugere, cum ipse dederit occasionem rixæ. Et idè, si fugiendo amittit honorem sibi, & non alteri imputare debet. Sed hæc limitatio Suarez ita absolute prolata, non mihi placet; sed cum Filiucio ubi supra, n. 135. tunc veram esse censeo, cum id omne prævisum est, vel prævideri potuit ab inferente injuriam. At quando omnino per accidens ea consecuta essent, non video cur non possit vii jure suo permanendi, & si aliter non possit se tueri, quam occidendo, non est cur deterioris conditionis fieri debeat, quam alii.

RESOL. CXXIX.

An sit irregularis, qui occidit invasorem, ne graviter vulneretur?

Et an, qui verbis, vel factis injuriando aliquem, dedit occasionem rixæ, si illum occidat cum moderamine inculpata tutelæ, incurrat irregularitatem? Ex part. 4. tractat. 2. Ref. 6.

Negative respondeo cum Hurtado disp. 2. de irregular. diffie. 11. num. 36. Salonio in 2.2. quæst. 64. art. 8. contr. 2. conclus. 1. Sayro de cens. lib. 6. cap. 17. num. 4. quia ita se defendens vitam suam tuetur, cum hoc ad vitæ consistentiam pertineat, & idè Villalobos in summ. tom. 1. tract. 21. diffie. 24. n. 7. sic asserit. [No se incurte irregularidad quando no ay peligro de muerte ni mutilacion, si le ay de grave percuSSION como si le yva à dar de palos, y no lo pudo evitar de otra manera.]

2. Vnde aliqui putant contra Petrum Cornejo in 3. part. D. Thoma tract. 5. de irregular. disp. 4. dub. 1. quæst. 7. & Avilam de cens. part. 7. disp. 5. sect. 3. dub. 1. qui citat Navarrum, quod occidens invasorem ad se defendendum à gravi deformitate vultus non incurrit irregularitatem, & ita tenet Sayrus ubi supra, & magis in terminis Martinus Bonacina de cens. disputat. 7. quæst. 4. punct. 6. num. 8. quia homo tanti facit gravem vultus deformitatem, quanti gravem divitiarum perituram, sed ut dictum est, potest quis ad defendendas suas divitias occidere invasorem. Ergo, &c. Adde quod grave vulnus in facie magnum dedecus & infamiam asserit, & ita hanc sententiam ante Bonacina docuerat Henriquez lib. 14. cap. 10. num. 3. Notandum est tamen hic obiter contra Navarrum lib. 5. consil. 33. de homicidio, quod qui verbis, vel factis injuriando aliquem, dedit occasionem rixæ, si illum occidat cum moderamine inculpata tutelæ, non incurrit irregularitatem. Ita Mercado de contr. lib. 6. c. 4. & Avila ubi supra, quia injuria non dat jus alteri ut quis se vindicet manu propria.

RESOL. CXXX.

An qui alterum occidit, cum moderamine inculpata tutelæ ad defensionem non vitæ, sed alicujus membri, sit irregularis? Ex p. 4. tract. 2. Ref. 22.

Negative respondet Navarra de restit. lib. 2. cap. 3. numer. 364. & alii communiter, quia invasus, ut docent DD. si non excedat moderamen inculpata